

ВВП. Наприклад, в Австрії ці показники становлять відповідно 2,3 і 2,0, Фінляндії — 5,0 і 4,1. В Україні за 2005 р. ці показники співвідносилися як 0,5 і 11%. В аграрному секторі застосовується сучасна техніка, впроваджуються нові технології, які враховують екологічне навантаження на довкілля. Отже, світовий досвід підтверджує, що вироблення науково-обґрунтованої стратегії державного регулювання економіки, в т.ч. аграрних відносин, потребує аналізу еволюції політичних, правових, економічних відносин.

Як засвідчив аналіз зарубіжного досвіду, важливими чинниками прибуткової діяльності аграрного сектору є рівень впровадження у виробництво сучасної техніки та технологій, забезпечення оптимального балансу поживних речовин у ґрунті, дотримання оптимального співвідношення екологобезпечного землекористування, дієвості організаційно-економічного регулювання. Тобто, ні розміри землекористування, ні приватна власність самі по собі не забезпечують високої ефективності, яка можлива лише за умов системної взаємодії всіх чинників.

Прийняття України в СОТ слід розглядати як новий етап в розвитку аграрних відносин. Що ж варто запозичити Україні, враховуючи зарубіжний досвід?

1. Бойко Л. Розмір землекористувань сільгоспдприємств у системі чинників ефективності господарювання // Землевпорядний вісник.- 2008.-№6.-с.62-64

2. Шарий Г., Микитенко Ю, Банна Т. Складові концепції державного регулювання і розвитку ринку земель // Землевпорядний вісник.- 2008.-№1.-с.16-24.

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ СТРАТЕГІЙ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В РИНКОВИХ УМОВАХ

Горбуленко Я.М., магістрант СумДПУ ім. Макаренка А.С.

Конкурентноспроможний навчальний заклад – це навчальний заклад середньої освіти, який здатний функціонувати в ринкових умовах життєдіяльності суспільства і виконувати соціальне замовлення по закладенню основ формування спеціалістів (фахівців) європейського типу, організаторів і виконавців сучасних індустріальних і гуманітарних технологій та повноцінних громадян України.

Особливість управління сучасною школою полягає в тому, що воно повинне забезпечувати не тільки успішне функціонування закладу, а і його якісний розвиток в умовах оновлення та демократизації суспільства. Основними факторами, які обумовлюють та забезпечують формування конкурентних стратегій управління загальноосвітнім навчальним закладом, є екзогенні фактори (зовнішнього середовища) та ендогенні (внутрішнього середовища) фактори. До екзогенних факторів ми можемо віднести: науково-технічний прогрес та зміни соціально-економічного стану в країні; зміни у ставленні та вимогах держави і суспільства до школи; розвиток психолого-педагогічної науки, теорії управління та суміжних наук; тенденція входження керівників навчальних закладів до загального менеджерського складу; світовий контекст розвитку освіти. Що стосується ендогенних факторів, то до них можна віднести: зміна контингенту учнів; зростаючі вимоги до особистості керівника навчального закладу, рівня його функціональної компетентності; кваліфікація педагогічного персоналу в соціально-педагогічній системі; оновлення змісту освіти та технологій навчання; матеріально-технічне забезпечення загальноосвітнього навчального закладу; розширення мережі шкіл різних типів.

Реалії сучасної ринкової економіки змушують поставити громадянина в становище покупця, для якого важливі кінцеві характеристики товару школи, – її випускника.

Відомо, що попит (замовлення) і пропозиція – дві нерозривні категорії ринкової економіки. Відтак, суспільство відкидає модель сьогоденної школи, що готує випускника школи, який оволодів лише знаннями, які він не спроможний застосовувати на практиці. Суспільству не потрібна модель школи ХХ століття, у якій надто багато часу й уваги приділялося освіті учнів і в якій надто мало часу й уваги приділялося їхньому вихованню. Суспільству потрібна нова модель школи, у якій її випускник повинен знати менше від випускника школи ХХ століття, але при цьому він має набагато краще вміння застосовувати отримані ним у школі знання на практиці. Головне: суспільству потрібний випускник однаковою мірою як освічений, так і вихований, який повинен бути підготовлений школою до того, щоб він міг порівняно безболісно адаптуватися як у великому соціумі – у суспільстві з ринковою економікою і комп'ютерними технологіями, так і в малому соціумі – у родині. В умовах ринкової економіки і жорсткої конкурентної боротьби на ринку праці виховання працівника, тобто його уміння ладити з людьми, коїтується набагато вище, ніж освіта працівника.

Найціннішим ресурсом у будь-якій сфері діяльності є людина. Тому забезпечення сучасної ринкової економіки конкурентоспромож-

ними працівниками є найбільшою проблемою і найнеобхіднішим умінням менеджера загальноосвітнього навчального закладу.

Отже, підготовка управлінця-освітянина в нашій країні знаходиться на стадії становлення, тобто відбувається формування її теоретичних засад, змісту, форм і методів. Тому в розробці змісту, форм і методів професійної підготовки зазначених фахівців необхідно актуалізувати педагогічні засоби розвитку умінь адаптації до нових вимог соціуму, готовності до активного сприйняття інноваційного характеру освітніх процесів. Загальноосвітній навчальний заклад має в результаті стати таким соціальним інститутом, що надав би людині різноманітні освітні послуги, які дозволять сформувати конкурентоспроможну особистість.

РЕЦЕСІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ

Лабузова А., студентка,
Савченко Є. І., викладач ПТКІСумДУ

Національна економічна система України досить інтегрована у світове господарство, і тому поширення рецесійних процесів у світі, падіння попиту та цін на світових товарних ринках знайшло свій відгук у внутрішніх процесах України та вкрай негативно позначилося на становищі реального сектору економіки.

Рецесія в економіці (зокрема в макроекономіці) – термін, що позначає спад виробництва, характеризується нульовим ростом валового національного продукту (ВНП) чи його падінням протягом більше ніж півроку. Рецесія є однією з фаз економічного циклу, що йде після буму й змінюється депресією.

Найбільших втрат зазнала промисловість, яка має стратегічне значення для економіки. Так, за підсумком січня, обсяги промислового виробництва скоротилися на 16,1% до грудня 2008 року та 34,1% до січня 2008 року [1].

У цілому, таке падіння обсягів виробництва пов'язано із дією ряду причин:

- 1) поглиблення світової фінансової кризи спричинило згорання виробництв у деяких країнах через суттєве падіння попиту, яке знайшло своє відображення на динаміці внутрішнього виробництва;
- 2) значна кількість підприємств хімічної та металургійної галузей не працювали або працювали на мінімальній потужності впродовж січня через невизначеність питання з газопостачанням;